

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 278/06-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 273/97 a postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júna 2006 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá bola doplnená podaním z 11. augusta 2006, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) v konaní

vedenom pod sp. zn. 16 C 273/97 a postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006.

Z obsahu sťažnosti a z pripojených listín vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 9. apríla 1997 „žalobu o náhradu škody vo výške 204 002 Sk s prísl.“ Žaloba bola zaevidovaná pod sp. zn. 16 C 273/97.

Zo sťažnosti sťažovateľa okrem iného vyplýva aj to, že:

„Vo veci zbytočných prietahov v konaní 16 C/273/1997 už raz Ústavný súd rozhodol v konaní III. ÚS 76/01 dňa 21. 03. 2002,

Vo veci rozhodol aj Európsky súd pre ľudské práva v Strasbourgu v konaní č. k.: 46844/99, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16. 02. 2006.

Nález Ústavného súdu SR a Európskeho súdu sú v spise 16 C/273/1997 a oba jasne a nespochybniteľne tvrdia, že základné práva MUDr. D. B. boli porušované, ale Okresný súd v súčinnosti s Krajským súdom v Žiline naďalej nekonajú, jednoducho nerešpektujú nálezy nadriadených súdov a naďalej nekonajú...

Táto sťažnosť je opakovaná, nakoľko podobnú sťažnosť mi Ústavný súd zamietol – odložil dňa 19. 12. 2005. Ak Ústavný súd odmietne aj túto sťažnosť, budem nútený podať sťažnosť Európskemu súdu pre ľudské práva, pretože moje práva sú brutálne a systematicky porušované.“

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že:

„Okresný súd v Žiline, Krajský súd v Žiline v konaniach 16 C/273/1997 a 8 Co/41/2006 porušil základné ľudské práva voči MUDr. D. B., oba súdy v porušovaní práv pokračujú napriek nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 21. 03. 2002 a nálezom Európskeho súdu pre ľudské práva č. k. 46844/99 zo dňa 16. 02. 2006.

(...) Vzhľadom na nerešpektovanie nálezov nadriadených súdov ako prejavu arogantnej ignorácie, Ústavný súd nariaďuje začatie disciplinárneho konania voči sudcom Okresného súdu v Žiline (ktorí boli nečinní vo veci 16 C/273/97 a proti predsedovi OS ZA

JUDr. P. H.; nariaďuje disciplinárne konanie voči predsedovi KS ZA JUDr. R. U. a sudkyňi JUDr. T. R.

(...) Okresný súd v Žiline a Krajský súd v Žiline sú povinní zaplatiť finančnú satisfakciu aa 1, 000.000.- Sk MUDr. D. B. ...

(...) Ústavný súd nariaďuje Okresnému súdu v Žiline konať vo všetkých súdnych návrhoch MUDr. D. B. bezodkladne, bez ohľadu na ukončenie konania Ps 12/04.“

Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 14. augusta 2006 upravil petit sťažnosti aj o porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru o požiadavku priznania finančného zadosťučinenia vo výške 200.000 Sk od každého označeného súdu ako porušovateľa práva a požiadavku zaplatenia vzniknutej škody vyčíslenej sťažovateľom. Súčasne sťažovateľ požiadal ústavný súd pre prípad ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť JUDr. Ing. V. Č. (...).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej predmetom je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 273/97 a postupom a uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

1. K sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že tento článok ústavy zaručuje ochranu predovšetkým právu

na prístup k súdu a právu na spravodlivý proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

V prípade sťažovateľa však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľa. Sťažovateľova nespokojnosť s obsahom rozhodnutí všeobecných súdov a ich postupom nie je dôkazom ich neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 273/97 a jeho rozhodnutie z 24. novembra 2005, ako aj postup a rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 8 Co 41/2006 z 31. marca 2006 obsahujú dostatok skutkových a právnych záverov na ich výroky a ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených

princípov konania pred týmito súdmi podľa čl. 46 až 50 ústavy, tiež nezistil, že by závery všeobecných súdov boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecných súdov.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy postupmi všeobecných súdov ústavný súd konštatuje, že výkonom svojej právomoci okresný súd a krajský súd nemohol v žiadnom prípade zasiahnuť do označeného základného práva. Napadnuté postupy okresného súdu a uznesenie krajského súdu o prerušení konania nemajú žiadnu vecnú súvislosť, teda sú nezlučiteľné *ratione materiae* s týmto základným právom a ani nevytvárajú žiadnu prekážku pre uplatnenie tohto základného práva za splnenia predpokladov ustanovených zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci.

3. Tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 273/97 a postupom a uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006, ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd zistil, že v súčasnosti je predmetné konanie právoplatne prerušené, pretože rozhodnutie okresného súdu o prerušení konania z 24. novembra 2005 sp. zn. 16 C 273/97 bolo krajským súdom potvrdené uznesením č. k. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006.

Ústavný súd ďalej zistil, že konanie na okresnom súde bolo predmetom sťažnosti sťažovateľa vedenej pod č. 46844/99 i na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „Európsky súd“), ktorý v rozhodnutí z 8. novembra 2005 konštatoval, že jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo v konaní sp. zn. 16 C 273/97 porušené, pretože trvá na prvom stupni už od apríla 1997 viac ako osem rokov a 8 mesiacov a sťažovateľovi bolo priznané aj spravodlivé zadostučinenie za ujmu, ktorá mu bola týmto konaním spôsobená.

Otázka posúdenia doterajšieho priebehu konania bola teda predmetom sťažnosti sťažovateľa na Európskom súde. Z tohto hľadiska bola poskytnutá ochrana označeného práva sťažovateľa v konaní pred týmto súdom a ústavný súd ju akceptuje, pretože sa vychádza z jednotného systému ochrany ľudských práv, ktorý sa uplatňuje v Európskej únii a právo upravené v čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právom, ktoré plne rešpektuje aj náš právny poriadok. Navyše toto právo je v zásade totožné s právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré je predmetom tejto sťažnosti. Preto ústavný súd sa môže zaoberať len posudzovaním zbytočných prietáhov len od vydania rozhodnutia Európskeho súdu, t. j. v období po novembri 2005. Ako už bolo spomenuté, od tejto doby je konanie vedené pod sp. zn. 16 C 273/97 prerušené a táto okolnosť konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02, I. ÚS 214/06). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom uznesení č. k. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006, týkajúcim sa otázky prípustnosti prerušenia konania v danej veci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania (napr. I. ÚS 41/02). Tento účel spravidla nie je možné dosiahnuť po právoplatnom prerušení konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Ústavný súd v tejto súvislosti v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (mutatis mutandis I. ÚS 162/03) konštatuje, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ku ktorému došlo podľa horeuvedeného zistenia ústavného súdu v danom prípade

ústavne relevantným spôsobom) možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto ústavný súd nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (mutatis mutandis II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06).

S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní od vydania rozhodnutia Európskeho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto rozhodol o odmietnutí sťažnosti aj v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

4. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojich práv podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 273/97 a postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Co 41/2006-233 z 31. marca 2006, ktorú bližšie obsahovo neodôvodnil a nešpecifikoval, ústavný súd odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Z tohto dôvodu už nebolo možné rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu sťažovateľom označených práv.

Ústavný súd v závere pripomína, že nemá právomoc rozhodovať o začatí disciplinárneho konania proti sudcom všeobecných súdov, ako ani o vzniknutej škode, ako to požaduje sťažovateľ.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2006